

ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE

ŁOMŻYŃSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ.

Nr 6.

Łomża, dnia 1 czerwca 1934 r.

Rocznik VI.

T R E Ś Ć :

43. List Ojca św. do KsKs. Biskupów Polskich.	48. Rekolekcje w Dziedzicach.
44. Sacra Paenitentia—de usu facultatum confessariis per annum sanctum...	49. Rozp. Min. Op. Społ. o opłatach za zezwolenie na przewóz i ekshumację zwłok ludzkich.
45. Dzień Najwyższego Pasterza ubogacony odpustem.	50. Okólnik Min. Spr. Wewn. o opłacie stemplowej od odpisów, wyciągów i innych świadczeń z akt stanu cywilnego.
46. Nabożeństwa z okazji uroczystości narodowych.	51. Zmiany w duchowieństwie.
47. Dekret odłączenia Osiedla Szkolnego w Gawrychrudzie od paraf. Suwalskiej i przyłączenie do Monkiń.	

Nr 43.

Ojciec św. do Episkopatu Polskiego.

W odpowiedzi na pismo hołdownicze Konferencji Episkopatu Polski, Ojciec św. nadesłał list własnoręczny następującej treści:

Do ukochanych Synów Naszych

ALEKSANDRA KAKOWSKIEGO

Św. Rzymskiego Kościoła Kardynała Presbytera, Tytułu św. Augustyna,
Arcybiskupa Warszawskiego.

i AUGUSTA HLONDA

Św. Rzymskiego Kościoła Kardynała Presbytera, Tytułu Najśw. Marji P. Pokoju,
Arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego

oraz do innych Czcigodnych Braci Arcybiskupów i Biskupów Polski

PIUS XI PAPIEŻ

Umiłowani Synowie Nasi i Czcigodni Bracia, pozdrowienie
i Apostolskie Błogosławieństwo.

Zgromadzeni niedawno razem w tem znakomitem mieście, stolicy Polski, które w Nas zawsze tak miłe budzi wspomnienia, Wy, Dostojni Zwierzchnicy Polscy, zechcieliście zwrócić myśli i serca Wasze do Nas, którzy w Opatrzności Bożej jesteśmy zastępcą Chry-

Handwritten signature: Jan Włodek

stusa na ziemi, aby dać wyraz uczuciom najgłębszego synowskiego względem Nas oddania i powiadomić Nas o Waszych licznych i ważnych decyzjach, które roztropnie powzięliście po pracowitej wspólnej naradzie. Wszystko zaś to, coście we wspólnym liście niedawno ogłosili, było Nam bardzo miłym. Z tego bowiem mieliśmy nowy i wspaniały dowód tej zgodności zdań i decyzji, która Was wszystkich ściśle jednoczy i od której nie odstąpić napewno nigdy i z żadnej przyczyny, nietylko w głoszeniu świętych praw i urzędzeń, ale również i we wspólnym Waszym działaniu dla ich obrony i przywrócenia im należytego miejsca. Nie jest Wam wcale tajem, Ukochani Synowie i Czcigodni Bracia, z jakim zadowoleniem, z jaką troską ojcowską i zainteresowaniem dowiedzieliśmy się o tem, co rozważyliście i coście postanowili dla utrzymania w całości wiary katolickiej w obecnych warunkach w Polsce a jednocześnie dla ochrony i poparcia wszelkiej akcji religijnej wśród poszczególnych wiernych, w stowarzyszeniach katolickich i w społeczeństwie. Przedewszystkiem z przyjemnością dziękujemy Wam za Waszą gorliwość pasterską, jaką okazaliście w usilnych staraniach, aby obfite owoce roku świętego, szczęśliwie się kończącego, jaknajdłużej trwały, rozpowszechniając zasady i mnożąc sposoby wykonywania miłosierdzia, nawołując powierzony sobie lud do częstszego uczęszczania i gorliwego przyjmowania Sakramentów św. oraz do udoskonalania coraz bardziej życia katolickiego. Wielce się do tego przyczyni i Wasz list wspólny, w którym poważnie napomnieliście wiernych, aby strzegli się złych obyczajów, niestety wprowadzonych w życie, oraz pierwszy Synod Krajowy, któryście trafnie zapowiedzieli na miesiąc maj roku przyszłego.

Niech to Bóg łaskawie sprawi, by ten szlachetny Naród, ochotnie usłuchał głosu swych Pasterzy i zrozumiał go dobrze i w całej pełni. Wszak przez złe obyczaje nędznie upadają nawet najsilniejsze i najkulturalniejsze narody. Przepięknie zaś napisaliście, że męstwo i siła każdego narodu tak, jak i poszczególnego człowieka, opiera się na czystości obyczajów, i że jedynie prawa Boże tak jak je podaje i objaśnia Kościół, wierny tłumacz woli Bożej, mogą sprawić, że narody, powróciwszy znowu do Boga, osiągną pokój, siłę i dobrobyt. Prócz tego jesteśmy Wam wdzięczni za Wasze troskliwe zabiegi co do należytego wychowania młodzieży, czy to w szkołach, czy w innych zakładach i stowarzyszeniach, zarówno w całkowicie katolickich jak i publicznych, w myśl ostatnich umów zawartych między Stolicą św. a Polską, oraz jak tego

wymaga obowiązek pasterski, który ciąży w całej pełni na biskupach i inych podwładnych im duszpasterzach. Stąd też cieszymy się, że Rząd Waszego kraju roztropną swą decyzją zmieniając ustanowione prawo o stowarzyszeniach, uznał wiele praw i pożytków dla stowarzyszeń, które prowadzą Akcję katolicką, zwłaszcza że ona odnosi się do zaszczytnego i niezmiernie korzystnego apostolatu, który tak bardzo leży Nam na sercu i tak radosne dla Was co do owoców rokuje nadzieje. Skoro więc w tych sprawach władza państwowa drogą bardzo uprzejmych rozmów, doszła do porozumienia z Episkopatem, uważamy to za dobrą wróżbę i oznakę pewnej na przyszłość normy wspólnego postępowania zgodnego z obu stron; norma ta jeśli będzie trwała, nienaruszona, przyniesie bardzo wiele dobrego. Oby też jaknajprędzej zgodnie zostały zakończone pertraktacje i debaty, które już przedtem władze Rzeczypospolitej rozpoczęły z Episkopatem t.j. z Komisją, na której jeszcze dotychczas spoczywa powierzone jej przez Nas zadanie wykonania konkordatu. Dopiero bowiem w chwili, gdy między władzami kościelnymi, a państwowymi nastąpi zupełne porozumienie, wysiłki wszystkich i starania zwrócą się do wspólnego celu i wtedy nietylko dla Kościoła ale i dla Państwa również będzie to przyczyną wzrostu wszelkiego dobra i pomyślności.

Co się tyczy pozostałych rozważań i uchwał Waszego zjazdu, ponieważ odnoszą się one do rzeczy wielkiej wagi i wielkiego pożytku, wyrażamy Wam zasłużoną pochwałę i uznanie. Do tych Waszych postanowień chcielibyśmy dodać jeszcze Nasze życzenie, aby jaknajprędzej zaczął się ukazywać dziennik w pełni katolicki, jakże w naszych czasach rzecz taka, co wszyscy dobrze rozumieją, wydaje się bardzo potrzebną we wszystkich krajach. Tymczasem jako zadatek darów niebieskich i oznakę Naszej wielkiej miłości, udzielamy Wam, ukochani Synowie Nasi i Czcigodni Bracia, oraz owczarni Wam powierzonej w Panu Apostolskiego Błogosławieństwa, o które prosiliście, a które, jak mamy nadzieję, postanowienia Wasze umocni, prace Wasze uczyni obfitującymi w radosne owoce i pociechy i sprawi, że zbawienny postęp duchowy, dobro poszczególnych diecezyj, pomyślność i chwała tego zacnego i wiernego Narodu, szczególnie przez Nas umiłowanego coraz bardziej będą wzrastały.

Dan w Rzymie u Św. Piotra, dnia 1 kwietnia, w uroczystość Zmartwychwstania Chrystusa Pana, roku 1934, a trzynastego Naszego Pontyfikatu.

PIUS XI PAPIEŻ.

№ 44.

Sacra Paenitentiarum Apostolica.

M O N I T A

DE USU FACULTATUM CONFESSARIIS TRIBUTARUM PER ANNUM SANCTUM AD UNIVERSUM CATHOLICUM ORBEM PROPAGATUM DEQUE RATIONE INDULGENTIAE IUBILAEI LUCRANDAE, AD NORMAS CONSTITUTIONUM BENEDICTI XIV ET LEONIS XIII EXARATA, AUCTORITATE SS. MI D. N. PII PP. XI AD HODIERNAM DISCIPLINAM ACCOMMODATA EIUSQUE IUSSU EDITA.

Edita hesterno die Apostolica Constitutione „Quod superiore anno”, per quam universale extra ordinem Iubilaeum ad totum catholicum orbem extenditur, summopere interest, ut quae in eadem decernuntur, accurate prudenterque in usum deducantur.

Ut vero id facilius ac tutius effici queat, SS. D. N. Pius divina Providentia Papa XI iussit, quemadmodum per elapsam piacularum annum in confessorum almae huius Urbis commodum, ita nunc in totius orbis confessorum utilitatem haec, quae sequuntur, monita edenda esse, eademque edixit quam diligentissime ab omnibus esse servanda.

I. Noscant imprimis in compertoque habeant confessarii se extraordinariis hisce facultatibus uti posse dumtaxat erga paenitentes qui ad confitendum accedant *ea mente et sincera voluntate* ut Iubilaei veniam consequantur; attamen si paenitens, mutato proposito, ab acquirenda indulgentia Iubilaei destiterit atque cetera opera imperata intermiserit, omnes absolutiones censurarum, si eas excipias quae ad reincidentiam datae sint, itemque commutationes et dispensationes concessae in suo robore permaneant.

Confessarii his facultatibus in foro interno etiam extra-sacramentali uti possunt dummodo de peculiaribus facultatibus ne agatur pro quibus forum sacramentale expresse requiratur.

Parochi tamen peculiarem facultatem habeant iubilares visitationes dispensandi, contrahendi ac commutandi ad normam Constitutionis „Quod superiore anno” sub n. IX, 10, non modo cum de paenitentibus agitur, sed etiam cum de singulis fidelibus singulisque familiis paroeciae suae.

II. Facultas absolvendi a peccatis et a censuris ac dispensandi ab irregularitatibus hisce finibus continetur atque circumscribitur, ut per piacularis anni celebrationem semel tantummodo cum eodem paenitente exerceri queat, cum scilicet ipsemet iubila-

rem veniam primum lucretur itemque tum solummodo, cum paenitens ab alio confessario, a die octava Paschatis huius anni, a peccatis et a censuris absolutus iam non fuerit vel ab irregularitate dispensatus (cfr. Const. „Quod superiore anno”, sub n. IX, 13). Itaque summopere necesse est confessarios, ut munere suo rite fungantur, a quolibet paenitente hisce peccatis, censuris, vel irregularitate irretito exquirere:

1° utrum iam iubilarem veniam, a die octava Paschatis huius anni, lucrifecerit necne;

2° quodsi eam non lucrifecerit, num, anno piaculari vertente, a peccatis vel a censuris reservatis iam absolutus fuerit; atque id ipsum tum requirat, cum paenitens se sistat aliqua irregularitate irretitus.

Etenim si ipse a die octava Paschatis huius anni vel iam iubilarem veniam lucratus fuerit, vel iam fuerit a peccatis aut a censuris absolutus, vel denique ab irregularitate dispensatus, absolutionem et dispensationem eiusmodi iterum obtinere non potest.

III. Confessarii praediscant ac memoriâ teneant indicem peccatorum censurarum, paenarum impedimentorumque omnium, quorum absolutio vel dispensatio in facultatibus sibi concessis non comprehenditur; si qua, autem eiusmodi occurrerint, meminisse eos oportet, non aliter posse se paenitenti providere, quam iis religiose servatis quae Codex praescribit can. 2254, 2290, 1045 § 3.

IV. Non praetermittant suam cuique paenitendi salutarem paenitentiam sacramentalem imponere, etiamsi sibi conicere iure liceat paenitentem plenissimam Iubilaei veniam esse consecuturum.

V. Si quis in occultas censuras ob partem quoque modo laesam inciderit, eum ne ante absolvant, quam parti laesae, etiam scandalum reparando damnumque sarciendo, satisfecerit: aut saltem, si eiusmodi satisfactionem praestare ante non possit, vere graviterque promiserit se, cum primum licuerit, satisfacturum.

VI. Confessarii, qui a censuris etiam publicis absolvere possunt, hoc exploratum habeant:

Qui aliqua censura fuerint nominatim affecti vel uti tales publice renuntiati, non posse eos tamdiu Iubilaei beneficio frui quamdiu in foro externo non satisfecerint prout de iure. Si tamen contumaciam in foro interno sincere deposuerint et rite dispositos sese ostenderint, posse, remoto scandalo, in foro sacramentali interim absolvi ad finem dumtaxat lucrandi Iubilaeum cum onere quam primum se subiiciendi etiam in foro externo ad tramitem iuris,

VII. Ad peccatum quod attinet, per can. 894 reservatum ratione sui, confessarii absolutionem ne impertiant, nisi paenitens falsam denuntiationem formaliter retractaverit, et damna, si qua inde secuta sint, pro viribus reparaverit, imposita insuper gravi et diuturna paenitentia.

VIII. Si de casu agatur, etiamsi occulto, de quo in can. 2342, prohibeant, sub paena reincidentiae, quominus paenitens in posterum ad illam religiosam domum eiusque ecclesiam accedat. Firmis quidem manentibus paenis, de quibus sub n. 2 eiusdem canonis agitur.

IX. Religiosos, apostatas a religione, ab excommunicatione can. 2385 lata ne absolvant, quamdiu extra Ordinem permanserint; attamen, si ii firmum habeant propositum ad religionem suam redeundi, congruo iisdem praefinito ad id exsequendum tempore, in foro interno absolvant, ea condicione ut in censuram recidant si intra praefinitum tempus ad religionem non redierint. At ii moneantur, se, quamdiu extra suae religionis domum commorentur, ab actibus legitimis ecclesiasticis excludi, privilegiis omnibus suae religionis privari, Ordinario loci commorationis subiici, atque obnoxios esse, etiam postquam redierint, aliis paenis in can. 2385 statutis. Religiosus autem fugitivus, etiamsi ex Constitutionibus suae religionis in excommunicationem inciderit, absolvi, rite dispositus, in foro interno poterit, imposita obligatione ad religionem quam primum redeundi, eadem ratione eademque sub reincidentiae paena, ac pro apostatis a religione cautum est: praeterea, si sit in sacris, ea lege, ut suspensionem observet can. 2386 statutam.

X. Cum de votorum commutatione agitur, id latiore quadam ratione accipiatur, ita quidem et confessarii, pro sua ipsorum prudentia, in opera etiam minoris meriti vota commutare possint.

XI. A lectione librorum prohibitorum, eorum praesertim qui in can. 2318 § 1 sub excommunicationis paena vetantur, ne quemquam absolvant, nisi is libros, quos penes se retinet, Ordinario aut confessario ipsi aut alii, qui facultatem eosdem retinendi habeat, ante absolutionem tradiderit; sin minus, se eos, cum primum poterit, destructurum aut traditurum, serio promiserit.

XII. Ad facultatem quod attinet sacras visitationes, commutandi vel dispensandi, haec animadvertenda sunt:

1° Cum aliquis dispensationem obtinuerit unam vel alteram ecclesiam aut oratorium invisendi, nulla facta obligatione aliam ecclesiam vel oratorium per commutationem visitandi, noverit idem sacras visitationes duodecim semper habendas esse, quae proinde

in reliquis ecclesiis vel oratoriis fieri debent. Dispensatio enim alicuius ecclesiae visitandae idem non est ac sacrarum visitationum numeri imminutio.

2° Si quis vero, praeter dispensationem alicuius ecclesiae visitandae, sacrarum etiam visitationum numeri imminutionem petat, confessarii tot preces eidem recitandas praescribant, quot visitationes dispensatae fuere; quod quidem preces haud absimiles illis esse debent quae in sacris visitationibus adhibentur.

3° Si quis interdum, animo sacras visitationes rite peragendi ad ecclesiae fores pervenerit, aditu ad eam iam clauso vel quavis de causa impedito, tum satis erit ad easdem fores praescriptas preces recitare. At visitatio pia ac devota sit oportet, idest facta animo Deum colendi; quem quidem animum ipsa exterior reverentia aliquo modo patefaciat.

4° Vocales preces, quae praescribuntur, alternis etiam vocibus recitari possunt. Mutis vero can. 936 consulitur.

XIII. Cum quatuor ecclesiarum visitatio non sit opus per se praeceptum, sed tantummodo iis impositum qui libere velint Iubilaei veniae participes fieri, id visitationis onus, quotiescumque a confessariis privilegiatis debet, ex rationabili causa, totum vel ex parte paenitentibus remitti, ne commutetur in alia opera, quae ad peragenda paenitens sit alio obligationis proprie dictae titulo adstrictus.

XIV. Confessio et Communio ad lucranda piacularis anni veniam imperatae nihil refert utrum visitationibus quatuor ecclesiarum antecedant, an interponantur vel succedant; unum refert et necesse est, ut postremum ex praescriptis opus, quod etiam Communio esse potest, in statu gratiae, ad can. 925 § 1, compleatur. Si quis igitur post confessionem peractam, ultimo nondum completo opere, in letale rursus inciderit, iteret confessionem oportet, si sacram Synaxim debet adhuc suscipere; secus, satis erit, ut, actu contritionis perfectae elicitio, cum Deo reconcilietur.

Haec *Monita* ad praesentis disciplinae condicionem accommodata, Ssmus D. N. Pius divina Providentia Papa XI, in lucem edi iussit, ut constans et tuta omnibus praesto sit interpretatio et facultatum, quae vigeant, et operum, quae praestanda sunt ad veniam Iubilaei consequendam, per proximam piacularis anni ad totum catholicum orbem prorogationem.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Paenitentiariae, die III mensis Aprilis anno MDCCCXXXIV.

L. Card. LAURI, *Paenitentarius Maior*.

L. † S.

I. Teodori, *Secretarius*.

№ 45.

Uroczysty dzień Najwyższego Pasterza zostaje ubogacony odpustem.

Oddawna w wielu miejscowościach świata katolickiego utrwała się chwalebny zwyczaj, iż corocznie, zwykle gdy zbliża się rocznica wyboru lub koronacji Papieskiej, szczególny dzień bywa wyznaczony albo ku uczczeniu Ojca św. i upamiętnieniu dobrodziejstw, które świat cały przezeń otrzymuje, lub też na podziękowanie Panu Bogu, że utrzymuje go przy życiu i zdrowiu, oraz na wyjednanie od Dawcy dóbr wszelakich niezbędnej pomocy do sprawowania rządów Kościołem, borykającym się z tylu trudnościami.

Wobec tego przystało, iżby wierni w zamian za okazane swe przywiązanie i szczerą miłość względem Stolicy Apostolskiej, gdy we wspomnianym czasie biorą udział w religijnych uroczystościach, otrzymali jakieś wynagrodzenie z owej skarbnicy Kościoła, której Papież jest najwyższym szafarzem.

Toteż Jego Świątobliwość z Bożej Opatrzności Pius XI, z ojcowską łaskawością przychylając się do prośby, we wspomnianym zbawiennym celu przedstawionej przez niżej podpisanego Kardynała Wielkiego Penitencjarza na audjencji dn. 15 b. m. mu udzielonej, raczył udzielić zupełnego odpustu tym wiernym, którzy po należycie odbytej spowiedzi i przyjęciu Komunii św. przynajmniej w jednym z wyżej wspomnianych religijnych obchodów podczas tej uroczystości uczestniczyli i pomodlili się według intencji Ojca św.; odpust zaś cząstkowy 10-ciu lat zyskują ci, którzy pobożnie i przynajmniej ze skruszonym sercem udział wzięli w jednym ze wspomnianych obchodów, pomodliwszy się według intencji Ojca św.

Niniejszy dekret bez wydania Listu Apostolskiego ma na zawsze swą moc zachować. Bez względu na jakiegokolwiek inne przeszkody.

Dan w Rzymie w gmachu św. Penitencjarji dn. 29 grudnia 1933 r.

(—) *W. Kard. Lauri*, Wielki Penitencjarz.

I. Teodori, Sekretarz.

№ 46.

Nabożeństwa z okazji uroczystości narodowych.

Nabożeństwa z okazji uroczystości narodowych odbywać należy:

- 1) *bez osobnego polecenia* w dniu 3 maja i 15 sierpnia.
- 2) w dn. 11 listopada i w dzień imienin Prezydenta Rzeczypospolitej oraz w dniu innych obchodów okolicznościowych— *na każdorazową prośbę władz lub parafjan*, jednak bez kazań.

Modlitwę o pomyślność Rzeczypospolitej i Prezydenta odmawiać należy we wszystkie niedziele, 3 maja, 15 sierpnia, 11 listopada i w dzień imienin Prezydenta Państwa.

Przytem przypomina się poprzednie zakazy odprawiania t. zw. Mszy św. polowych oraz uchwałę Episkopatu o niedozwalaniu na zatrzymanie przez mężczyzn nakrycia na głowie w czasie nabożeństw, z wyjątkiem wojskowych pocztów sztandarowych.

№ 47

STANISŁAW KOSTKA ŁUKOMSKI

ZE ZMIŁOWANIA BOŻEGO I STOLICY APOSTOLSKIEJ ŁASKI

BISKUP ŁOMŻYŃSKI

Dr. Fil.

Dekret odłączenia Osiedla Szkolnego Gimnazjum im. Jenerała Sowińskiego z Warszawy w Gawrychrudzie od parafji Suwalskiej i przydzielenia do parafji w Monkiniach.

Osiedle Szkolne Gimnazjum im. Jenerała Sowińskiego z Warszawy w Gawrychrudzie, parafji Suwalskiej położone jest znacznie bliżej kościoła w Monkiniach, niż w Suwałkach. Młodzież Warszawska przebywająca na Osiedlu w ciągu wakacyj i roku szkolnego uczęszczała też stale do kościoła w Monkiniach i tam odbywała praktyki religijne. Wobec tego zwróciła się Dyrekcja Gimnazjum do Kurji z prośbą o przyłączenie Osiedla do parafji w Monkiniach.

Wysłuchawszy w myśl kan. 1428 Kodeksu Prawa Kanonicznego interesowanych oraz Kapitułę Katedralną i uznawszy słusność

podanych powodów, zarządzam z dniem 1 czerwca b.r. odłączenie wspomnianego Osiedla z parafji Suwalskiej a przyłączenie do parafji w Monkiniach.

Łomża, dnia 1 maja 1934 r.

† Stanisław Bp.

№ 48

Rekolekcje w Domu ks. ks. Jezuitów w Dziedzicach (na Śląsku) 1934 roku.

SERJA II. Początek dnia 18. czerwca, godz. 19-ta; zakończenie dnia 22. czerwca, rano.

SERJA III. Pocz. dn. 2. lipca, godz. 19-ta; zakończenie dn. 6. lipca, rano.

SERJA IV. Początek dn. 30 lipca godz. 19-ta; zakończenie dn. 3. sierpnia, rano.

SERJA V. Dla W.W. Ks. Prefektów. Pocz. dn. 13. sierpnia godz. 19; zakończenie dnia 17. sierpnia, rano.

SERJA VI. Początek dn. 27 sierpnia, godz. 19; zak. dn. 31. sierpnia, rano.

SERJA VII. Początek dn. 17. września, godz. 19; zak. dn. 21. września, rano.

SERJA VIII. Początek 8 paźdz., godz. 19; zak. dn. 12 października, rano.

SERJA IX. Początek dn. 22 października, godz. 19; zak. 26. października, rano.

SERJA X. Początek dn. 5. listopada, godz. 19; zak. 9. listopada, rano.

SERJA XI. Początek dn. 19 listop., godz. 19; zak. dn. 23. listopada, rano.

SERJA XII. Początek dn. 10. grudnia, godz. 19; zak. dn. 14. grudnia, rano.

Bardzo uprasza się o wczesne zgłoszenia.

№ 49.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 30 listopada 1933 r wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu „o opłatach za zezwolenia na przewóz i ekshumację zwłok ludzkich“

Na podstawie ar. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzeniu przyczyny zgonu (Dz. U. R. P.

Nr. 35, poz. 359) i art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwolenie na przewóz zwłok, jako też ich szczątków, przewidziane w art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzeniu przyczyny zgonu (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 359), podlega opłacie stemplowej w wysokości złotych czterdziestu.

§ 2. Zezwolenie na ekshumację zwłok lub ich szczątków z grobu lub katakumb i umieszczeniu ich w innym miejscu na tym samym cmentarzu lub na innym w tej samej miejscowości podlega opłacie stemplowej w wysokości złotych sześćdziesięciu.

§ 3. Zezwolenie na ekshumację zwłok lub ich szczątków z grobu lub katakumb i przewiezienie ich do innej miejscowości tak w obrębie, jak poza granicami Rzeczypospolitej podlega opłacie stemplowej w wysokości złotych osiemdziesięciu.

§ 4. W przypadkach, asługujących na szczególne uwzględnienie, Minister Opieki Społecznej mocen jest zwolnić częściowo lub całkowicie od opłat, wymienionych w §§ 1—3 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, t.j. 30 listopada 1933 r.

Minister Opieki Społecznej: (—) Hubicki.

№ 50.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych № 114 z dnia 16 listopada 1933 r. (G. B. 21/1/8) o opłacie stemplowej od odpisów, wyciągów i innych świadectw z akt stanu cywilnego.

(Dziennik Urzędowy Min. Spraw Wewn. № 20 z 1933 r., poz. 268)

Do PP. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Uchylając okólnik swój z dnia 3-go stycznia 1929 r. № 1 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1468), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że w zakresie opłat stemplowych od odpisów, wyciągów i innych świadectw z akt

stanu cywilnego obecnie na mocy art. 155 i 160 ustawy o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. № 41, poz. 413) oraz § 183 r. w. s. (Dz. U. R. P. z 1932 r. № 99, poz. 842) niżej wymienione zasady:

I. Na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego opłata stemplowa wynosi 1 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci. Wyjątek stanowią odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane przez duszpasterzy wojskowych: co do nich bowiem obowiązują zasady podane niżej w dziale II.

II. Na pozostałym obszarze Państwa wysokość opłaty stemplowej zależy od odpowiedzi na pytanie, kto ponosi koszty utrzymania tego urzędu stanu cywilnego, który w konkretnym przypadku wydaje odpis, wyciąg lub świadectwo z ksiąg metrykalnych:

a) jeżeli świadectwo (odpis, wyciąg lub inne) z ksiąg metrykalnych wydaje urząd, którego kosztów utrzymania nie ponosi Skarb Państwa, to opłata stemplowa wynosi 1 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci;

b) jeżeli zaś Skarb Państwa ponosi koszty utrzymania danego urzędu stanu cywilnego, to opłata stemplowa wynosi 3 zł. od każdego zaświadczonego faktu urodzin, zaślubin lub śmierci, oprócz tej opłaty stemplowej—żadna inna opłata niema być pobierana (art. 154 ustęp przedostatni u. o. s.).

Według obecnego stanu ustawodawstwa — na obszarze byłej dzielnicy rosyjskiej i b. austriackiej — urzędami stanu cywilnego, których koszty utrzymania ponosi Skarb Państwa, są jedynie:

a) duszpasterze wojskowi;

b) komisariaty policji państwowej na obszarze m. st. Warszawy, prowadzące akta stanu cywilnego dla wyznań niechrześcijańskich i niektórych sekt tolerowanych, oraz

c) starostwa na obszarze b. dzielnicy austriackiej, prowadzące akta stanu cywilnego osób, nie należących do żadnego wyznania prawnie uznanego (wyznawców różnych sekt oraz osób bezwyznaniowych).

A zatem na obszarze, wymienionym w ustępie poprzednim, odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane jedynie przez urzędy, wskazane pod literami a, b, c, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 3 zł. — wydawane zaś przez urzędy innego rodzaju — w szczególności przez duchownych, prowadzących

akta stanu cywilnego dla swojej społeczności wyznaniowej oraz przez organa komunalne, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1 zł.

III. Na całym obszarze Państwa obowiązują nadto zasady następujące:

1. Wolne są od opłaty stemplowej—pod warunkiem wzajemności—na mocy art. 155 ustęp ostatni u. o. s. odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, tyczące się: a) szefów i funkcjonarjuszów przedstawicieli dyplomatycznych państw obcych, jeżeli te osoby są obywatelami państwa wysyłającego i należą do uznanego personelu eksterytorjalnego, b) szefów (nie funkcjonarjuszów) zawodowych przedstawicielstw konsularnych państw obcych, jeżeli są obywatelami państwa wysyłającego, c) członków rodzin osób urzędowych, wymienionych pod a) i b).

Urząd stanu cywilnego nie ma wdawać się w dochodzenia, czy dane państwo obce stosuje wzajemność wobec Polski, lecz ma oprzeć się na założeniu, że taka wzajemność istnieje.

O ileby okazało się, że w poszczególnych państwach obcych stosowane są zasady odmienne, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z Ministerstwami Skarbu i Spraw Zagranicznych powiadomi o tem Panów osobnym pismem.

2. Wolne są od opłaty stemplowej odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane na wniosek zagranicznych przedstawicielstw dyplomatycznych lub konsularnych.

a) na mocy art. 160 § 3 w związku z art. 144 § 6 u. o. s., jeżeli przedstawicielstwo państwa obcego w piśmie, którym żąda wydania dokumentu metrykalnego, zaznaczyło wyraźnie, że dokument jest potrzebny dla celów urzędowych;

b) na mocy art. 160 § 1 w związku z art. 142 § 7 u. o. s., jeżeli przedstawicielstwo państwa obcego w piśmie, którym żąda wydania dokumentu metrykalnego, zaznaczyło, że osoba, której dokument jest potrzebny, nie może uiścić opłaty stemplowej z powodu ubóstwa.

Zasady powyższe są wypowiedziane nadto w konwencjach konsularnych: z Łotwą (Dz. U. R. P. z 1926 r. № 5, poz. 26; art. XII), z Estonją (Dz. U. R. P. z 1926 r. № 26 poz. 155; art. XIV), z Francją (Dz. U. R. P. z 1928 r. № 56, poz. 528; art. XXI), z Rumunją (Dz. U. R. P. z 1931 r. № 60, poz. 428; art. XII), z Belgią (Dz. U. R. P. z 1931 r. № 81, poz. 637), z Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców (Dz. U. R. P. z 1931 r. № 109, poz. 845; art. XIII) oraz w art. 19 układu polsko-niemieckiego o obrocie prawnym (Dz. U. R. P. z 1926 r. № 36, poz. 217).

3. Wolne są od opłaty stemplowej na mocy art. 160, § 4 u. o. s. odpisy, wyciągi inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane celem przedstawienia ich kasom chorych, związkom ubezpieczeń pracowników umysłowych i innym instytucjom ubezpieczenia przymusowego niemajątkowego dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych.

4. Wolne są również od opłaty stemplowej na zasadzie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16.III. 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. № 32, poz. 309) w brzmieniu, ustalonem ustawą z dn. 15.III. 1932 r. (Dz. U. R. P. № 38, poz. 390) — odpisy, wyciągi lub inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane celem dołączenia do akt urzędu, prowadzącego ewidencję i kontrolę ruchu ludności.

5. Wolne są wreszcie od opłaty stemplowej na mocy punktu 3, art. 160 u. o. s. odpisy, wyciągi i inne świadectwa z akt stanu cywilnego, wydawane innym osobom, wymienionym w art. 144 u. o. s., a w szczególności urzędom państwowym i samorządowym (np. sądom karnym, żądającym tych wyciągów celem ustalenia wieku młodocianych przestępców).

IV. Jeżeli na dokumencie metrykalnym umieszczono kilka uwierzytelnień podpisów osób urzędowych, to każde uwierzytelnienie podlega osobnej opłacie w wysokości 1 zł. 50 gr., przewidzianej w art. 158 u. o. s., w tym przypadku nie ma zastosowania zawarty w tymże artykule przepis, ograniczający do 5 zł. sumę opłat za poświadczenie kilku podpisów.

Klauzule legitymacyjne, umieszczone na odpisach, wyciągach i innych świadectwach z akt stanu cywilnego, zwolnionych od opłaty stemplowej w myśl zasad, podanych wyżej w dziale III, są również wolne od opłaty stemplowej, przewidzianej w art. 158 u. o. s., jako ściśle związane z dokumentem metrykalnym.

Klauzule legitymacyjne, umieszczone przez polskie urzędy państwowe na żądanie przedstawicielstw konsularnych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, są wolne od opłaty stemplowej na mocy art. 160 (pkt. 1) u. o. s. w związku z pkt. 17, art. 142 tejże ustawy, o ile przedstawicielstwo konsularne w piśmie, w którym zwraca się o uwierzytelnienie podpisu, potrzebny jest Biuru Weteranów w Waszyngtonie.

V. Poza przypadkami, wymienionymi w dziale III, odpisy, wyciągi lub inne świadectwa z akt stanu cywilnego, mogą być wydawane zasadniczo tylko po uprzednim złożeniu opłaty stemplowej.

Ani cel, do którego dokumenty metrykalne mają służyć (poza przypadkami, wymienionymi w dziale III, §§ 3, 4 i 5), ani ich forma nie uzasadniają uwolnienia od opłaty stemplowej. Wyciągi (t. zw. druki) oraz świadectwa z akt stanu cywilnego podlegają opłacie stemplowej w wysokości 1 zł. lub 3 zł. od każdego zaświadczonego faktu narówni z odpisami pełnymi.

Jedynie wówczas, gdy osoba, która żąda wydania dokumentu metrykalnego, jest tak dalece niezamożna, że uiszczenie opłaty stemplowej nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerbku majątkowego i ten stan rzeczy jest urzędnikowi stanu cywilnego niewątpliwie znany, ma być dokument metrykalny wydany, mimo nieuiszczenia opłaty stemplowej (art. 160 § 1 w związku z art. 142 § 17 u. o. s.). Urzędnik stanu cywilnego ma jednak w takim razie pozostawić w swych aktach notatkę, stwierdzającą, komu i kiedy dokument został wydany oraz z jakich powodów urzędnik uznał petenta za ubogiego (§ 187 r. w. s.).

VI. Wydanie dokumentu metrykalnego, podlegającego opłacie stemplowej, mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia tej opłaty, może mieć miejsce wtedy tylko, gdy za wydaniem niezwłocznem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes petenta (art. 161, ust. 2 u. o. s.).

W takich wypadkach należy stosować ustęp trzeci art. 152 u. o. s. oraz § 180 r. w. s. Mianowicie, urząd wydający dokument metrykalny, sporządza w dwóch egzemplarzach na druku w formie kartki pocztowej (wzór 12 do r. w. s.) wezwanie do uiszczenia opłaty stemplowej i jeden z tych egzemplarzy doręcza petentowi za dowodem doręczenia. W przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty należy wezwanie wysłać jako przesyłkę poleconą (za zwrotnym poświadczeniem odbioru). Jeżeli petent, mimo upływu dwóch tygodni od doręczenia mu wezwania, nie dostarczył znaczków stemplowych (lub kwitu kasy urzędu skarbowego z uiszczenia opłaty stemplowej lub kwitu kasy urzędu skarbowego z uiszczenia opłaty stemplowej gotówką) urząd, który wydał dokument metrykalny umieszcza na egzemplarzu wezwania, jaki pozostał w urzędzie uwagę: „Opłaty do dnia..... nie uiszczono”, zaopatruje tę uwagę w podpis i pieczęć urzędową, poczem ów egzemplarz wraz z dowodem doręczenia przesyła temu urzędowi skarbowemu, w którego okręgu petent ma mieszkanie lub siedzibę.

O ile chodzi o osoby, zamieszkałe zagranicą, dokument metrykalny może być im również wydany mimo nieuiszczenia opłaty

stemplowej — za pośrednictwem właściwego konsulatu polskiego, który doręcza dokument po uprzednim pobraniu opłaty stemplowej już jako opłaty konsularnej (art. 161 ustęp 3 u. o. s. oraz § 189 r. w. s.).

VII. Opłatę stemplową uiszcza się znaczkami stemplowymi, które nakleja się na wydanym dokumencie i kasuje się pieczęcią urzędu stanu cywilnego (§ 188 r. w. s.).

Na dokumentach metrykalnych, wydawanych celem przedstawienia instytucjom ubezpieczeń przymusowych niemajątkowych, albo celem dołączenia do akt urzędu, prowadzącego ewidencję i kontrolę ruchu ludności (art. 2 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o ewidencji i kontroli ruchu ludności w brzmieniu ustalonej ustawą z dnia 15 III 1932 r. Dz. U. R. P. № 38, poz. 390) należy umieszczać (§ 187 r. w. s.) adnotację, wymieniającą instytucję, której dokument ma być złożony, a ułożoną według schematu:

„Wydano celem przedstawienia dla stwierdzenia uprawnień ubezpieczeniowych (celem dołączenia do akt urzędu jako prowadzącego ewidencję ruchu ludności)”.
 Ministerstwo prosi o wydanie zarządzeń w celu ścisłego przestrzegania przytoczonych w niniejszym okólniku zasad.

№ 51.

Zmiany w duchowieństwie.

Ojciec św. mianował ks. L. Wiśniewskiego proboszczem w Czyżowie.

Mianowani:

1. Ks. L. Wiśniewski — dziekanem dekanatu Czyżewskiego.
2. Ks. A. Foltyn proboszczem w Chlebotkach.
3. Ks. Al. Łada prefektem w Ostrołęce-Stacja.
4. Ks. J. Szurnicki wikariuszem w Jasiennicy.
5. Ks. Dr. J. Śliwowski „ w Suwałkach.
6. Ks. B. Rutkowski „ w Zarębach Kościelnych.
7. Ks. Prob. H. Majkowski na własne żądanie ekskardynowany do archidiec. Warszawskiej.

ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE

ŁOMŻYŃSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ.

№ 7.

Łomża, dnia 1 lipca 1934 r.

Rocznik VIII.

T R E Ś Ć:

52. Kongregacja Ks. Ks. Dziekanów.		54. Msza św. pro benefactoribus.
53. Organizowanie pielgrzymek.		55. Zmiany w duchowieństwie.

№ 52.

Kongregacja Ks. Ks. Dziekanów.

W Kongregacji Ks. Ks. Dziekanów, zwołanych przez J. E. Biskupa Ordynariusza do Łomży na dzień 29 maja b.r., wzięli udział członkowie obu kapituł Łomżyńskiej i Sejneńskiej, Profesorowie Seminarjów diecezji, Ks. Ks. Dziekani i Delegaci Duchowieństwa.

Po odprawieniu Mszy św. de Spiritu Sancto w Katedrze w obecności obu Kapituł, Ks. Ks. Dziekanów i Delegatów Duchowieństwa, J. E. Biskup Ordynariusz zagał kongregację powitaniem obecnych i przemową.

Od zeszłorocznej Kongregacji Ks. Ks. Dziekanów ważniejsze zmiany w stosunkach kościelnych naszej diecezji nie zaszły. Działalność duszpasterska Duchowieństwa nie osłabła, raczej się wzmożła w obec rosnących potrzeb duchowych.

Zaznaczył się w tym czasie silniej napór wpływów wrogich dla religijności społeczeństwa — wpływów pochodzących już to z nacisku masonerii, działającej na sfery inteligentniejsze, już to z bezbożności lub pogańskiej niemoralności, wprowadzanej w życie rodzinne i w życie młodzieży. Niebezpieczeństwo stąd płynące Episkopat Polski podkreślił we wspólnym Liście pasterskim p. tyt. O ducha chrześcijańskiego w Polsce.

Także w dziedzinie szkolnictwa zarysowała się dotychczasowa zgodna współpraca szkoły i Kościoła nad religijnym wychowaniem młodzieży. Pewne zarządzenia władz szkolnych spowodowały nieporozumienia z Kościołem n. p. przez ingerowanie w religijne stowarzyszenia młodzieży i przez powstrzymywanie w niektórych szkołach nauczania religii.